

מעון חירום לנשים

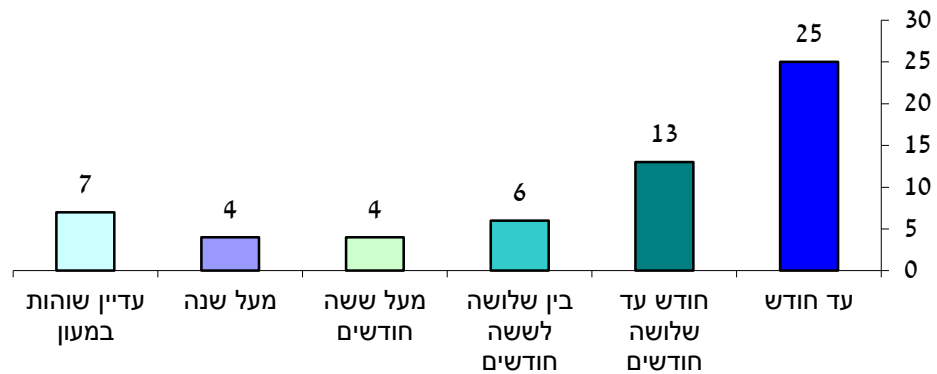
דו"ח פעילות שנתי – 2016

עמותת מעון חירום לנשים, המפעילה מקלט רב-תרבותי לנשים מוכות וילדיהן, המשיכה בפעילותה למען נשים וילדים, קורבנות אלימות במשפחה, בשנת 2016. בשנה זו שהו במקלט חמשים ותשע נשים ושישים ושבעה ילדים. בנוסף, בדירת המעבר המנוהלת ע"י העמותה שהו ארבע נשים וארבעת ילדיהן.

מי היו השוהות במעון ב- 2016 ?

- גילאי הנשים שהגיעו למקלט נעו בין 18-60. כ-27% מהן בגילאי 18-25, כ-59% בגילאי 26-40 וכ-14% בין הגילאים 41-60.
- 47 מבין הנשים (כ-80%) שהו במקלט לנשים מוכות בפעם הראשונה בחייהן, עבור 10 נשים אחרות (כ-17%) זו היתה הפעם השניה בה שהו במקלט.
- מבין הנשים ששהו במקלט היו 30 נשים ערביות ישראליות (51%), 7 נשים יהודיות ילידות הארץ (כ-12%), 6 נשים ממוצא אתיופי (כ-10%), 5 נשים שמוצאן ממדינות חבר העמים (כ-8%), 9 נשים נוספות שמוצאן מאירופה וארה"ב (כ-15%) ו-7 נשים שאינן אזרחיות המדינה.
- כ-41% מהנשים ששהו במקלט זכו להשכלה ברמה של עד ביה"ס יסודי בלבד, בעוד כ-49% מהנשים דיווחו כי סיימו ביה"ס תיכון (ומתוכן רק חמש נשים דיווחו כי יש להן תעודת בגרות), שלוש נשים בלבד דיווחו כי הן בעלות למעלה מ-12 שנות לימוד.
- 23 נשים (39%) שהו במקלט ללא ילדים.
- מרבית הנשים שהגיעו למקלט סבלו מאלימות מתמשכת. 54% מהן דיווחו על אלימות שהתמשכה לאורך מספר שנים, כ-44% מהן דיווחו על התנהגות אלימה שנמשכה כשנה, ורק שתי נשים דיווחו כי הגיעו למקלט כתוצאה מאירוע אלימות חד פעמי קיצוני.
- בין השוהות במקלט בשנה זו נכללו שלוש נשים שמאובחנות כבעלות צרכים מיוחדים בתחום בריאות הנפש וטופלו ע"י תרופות פסיכיאטריות (ואשה נוספת החלה בהליך לאבחון בתחום בריאות הנפש במהלך 2016). אשה נוספת ששהתה בדירת המעבר היתה אף היא בעלת צרכים מיוחדים בתחום בריאות הנפש. שתי נשים ששהו במקלט אובחנו במהלך שהותן במקלט כבעלות מוגבלות שכלית התפתחותית.

משך שהות במקלט

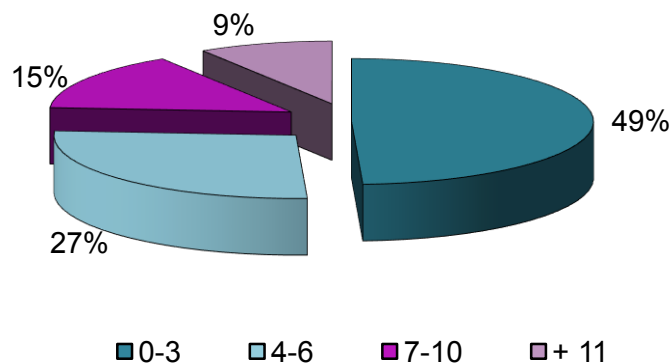

ניתוח יעדי היציאה אליהם יצאו הנשים מהמקלט מראה כי הפתרונות בהן בחרו הנשים מגוונים מאוד. 16 (27%) מהנשים יצאו לדיור עצמאי, 16 נשים נוספות (27%) יצאו למשפחה מורחבת (ולא אלימה) או חברים, 4 נשים (6.7%) חזרו לביתן לאחר שהגורם האלים הורחק ממנו (צו הרחקה, מעצר וכו'), 6 נשים (10.2%) הועברו מסיבות שונות למוסד אחר (מקלט אחר, דיור מוגן, אשפוז וכו'), 9 נשים (15.2%) מהנשים עדיין מטופלות ע"י העמותה (ממשיכות לשהות במקלט או בדירת מעבר גם בתחילת 2017). למיטב ידיעתנו, שלוש נשים בלבד (כ-5%) בחרו לחזור, עם צאתן מהמקלט, לגורם האלים - ללא הסכם מחייב כלשהו.

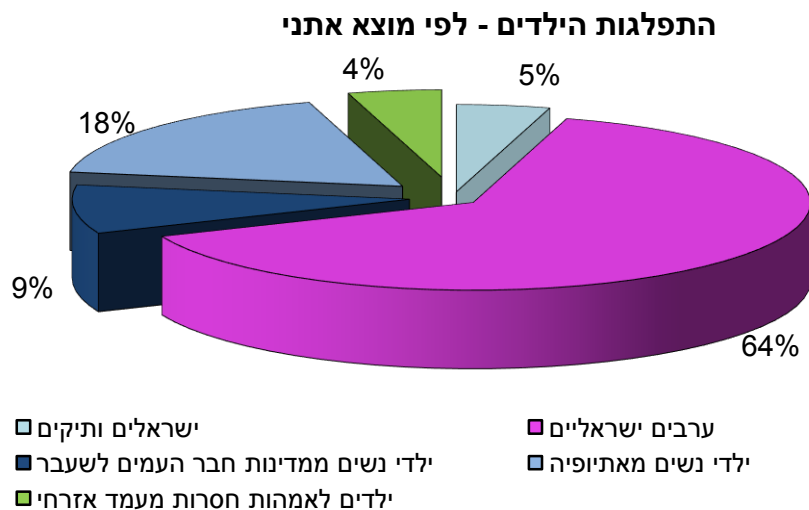
כאמור, במקלט שהו גם שישים ושבעה ילדים. ילדים אלו זכו לקבל סל נרחב של שירותים ופעילויות שיפורט בהמשך.

מאפיינים דמוגרפיים מרכזיים של הילדים ששהו במקלט ב- 2016

התפלגות הילדים - לפי גילאים

בשנה זו 51 מהילדים (76%) ששהו במקלט עם אמהותיהם היו תינוקות, פעוטות וילדי גן. בשנה זו חל גידול משמעותי בכמות התינוקות והפעוטות ששהו במקלט (33 בשנת 2016 בהשוואה ל-24 בשנת 2015 ול-23 בשנת 2014). שינוי זה השפיע באופן משמעותי על החיים במקלט, מאחר שלתינוקות ופעוטות אלו אין במקלט מסגרת חינוכית קבועה ולכן הם היו רוב שעות היממה תחת השגחת האמהות – דבר שהקשה על הנשים בניהול משק הבית במקלט וגם על יציאת הנשים מהמקלט כדי לטפל בעניינים רפואיים, משפטיים ואחרים.

עיקרי הפעילות במקלט – 2016

במהלך השעות של הנשים והילדים במקלט, מעון חירום לנשים מספק להם קורת גג, מזון ולבוש, ומגוון שירותים ופעילויות שמטרתם לטפל בנשים ובילדים ולעזור לנשים לבחור בחיים ללא אלימות עבור עצמן ועבור ילדיהן.

פרוייקט העצמה והכנה לחיים נטולי אלימות

פרוייקט זה כולל מגוון פעילויות שמטרתן מחד, לספק לנשים תמיכה רגשית ולשקם את דימוין העצמי ומאידך לספק להן כלים מעשיים להתמודדות עם חיים עצמאיים. פעילויות הפרוייקט בשנת 2016 כללו: טיפול רגשי פרטני, מיצוי זכויותיהן של כל אשה ואשה מול מוסדות שונים, הדרכה הורית פרטנית וקבוצתית, קבוצה טיפולית דינמית שנפגשה אחת לשבוע בשעות הערב, שיעורי עברית פרטניים לשש נשים, מספר רב של סדנאות העשרה והעצמה שכללו: שתי סדנאות בנושא ניהול תקציב ביתי, סדרת סדנאות טייקוואנדו, סדנאות בישול, סדנאות יצירה מגוונות, סדנאות בתחומי הטיפוח – שיער, איפור וכו'. מרבית סדנאות ופעילויות ההעשרה בוצעו ע"י מתנדבים ומתנדבות. לכבוד היום הבינלאומי למאבק באלימות נגד נשים, הנשים "שלנו" נהנו ממפגש שאורגן ע"י קבוצת מתנדבות במקלט. המפגש כלל "קפה ועוגה", סדנת יצירה ובסיומה הנשים קיבלו שי

בעל משמעות רבה – שרשרת "כנפיים של תקווה" שנרכשה עבורן ע"י המתנדבות מאיגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית.

בנוסף, הנשים יחד עם ילדיהן ובליווי אנשי צוות, יצאו למספר טיולים בטבע, ובילויים חווייתיים בבריכות שחיה, בפארק מיים ועוד. מעבר להנאה הגלומה בפעילויות האלו, ולכך שמרבית הנשים והילדים נחשפו בראשונה לפעילויות מסוג זה, חשנו שישנה חשיבות רבה לחיזוק הקשר המיטיב בין האמהות לילדים וגם לסמכות והאחריות ההורית הנגזרת מהבילוי ביחד "בחוף".

כל אלו ועוד, מרכיבים תהליך שיקומי מורכב של הקניית מיומנויות יום יומיות שיאפשרו לנשים לבחור בחיים עצמאיים.

תשע מהנשים שהגיעו למקלט בשנת 2016 עבדו לפני כניסתן למקלט במקומות עבודה מסודרים וקיבלו תלוש שכר. צוות המקלט, בחלק מהמקרים בסיוע עו"ד, סייע להן לקבל את פיצויי הפיטורין המגיעים להן במסגרת החוק לעבודת נשים.

במהלך שנה זו, צוות המקלט שם דגש על עידוד הנשים להשתלבות בעולם התעסוקה, וזאת במטרה לסייע להן להיות עצמאיות מבחינה כלכלית. לשמחתנו, שש עשרה מהנשים ששהו במקלט בשנה זו עבדו מחוץ למקלט וקיבלו שכר בגין עבודתן - במהלך שהותן בו. רובן בעבודות ניקיון, משק בית וטיפול בקשישים.

צוות המקלט סייע ועודד את הנשים לצאת לעבודה ותמך בקשיים שחלק חוו – כך למשל מימנו במספר מקרים את הנסיעות של הנשים לעבודה בחודש הראשון, צוות המתנדבים שלנו סייע בטיפול בילדים בשעות בהן האם בעבודה, העובדות הסוציאליות יעצו לנשים כיצד לתקשר עם המעסיקים וליוו את הנשים במערכת היחסים בין לבין מעסיקהם ועוד.

פרוייקט חינוך, תמיכה, טיפול והעשרה בילדים

הפרוייקט מספק מגוון שירותים לילדים השוהים במעון עם אמהותיהם ונפגעו מאלימות בביתם. חלקם נפגעו מחשיפה לאלימות נגד אימם "בלבד", וחלקם מהתעללות שעברו בעצמם ואף מאלימות מינית.

הפעילויות כללו: הפעלת גן ילדים בשטח המקלט, טיפול פרטני ו/או דיאדי אחת לשבוע לכל ילד מעל גיל 5 ע"י עובדת סוציאלית, חוג ריתמוסיקה – לילדי הגן, חוג טבע בשעות אחה"צ לכל ילדי הגן וביה"ס, מסגרת פעילות מעשירה בחופשת הקיץ ובחופשות החגים, הפעלת מרכז למידה שכלל ליווי ותמיכה לימודית פרטנית לכל ילד ע"י צוות הפרוייקט ומורות מתנדבות, ליווי ילדי ביה"ס בהשתלבותם במסגרות חינוכיות מתאימות, מסיבות בחגים ובימי הולדת, פעילויות פנאי בשעות אחה"צ – מדי יום, ביקור בהצגות ובסרטי ילדים, יציאות לגן חיות ולמדעטק, ביקורים בבריכת שחיה ובחוף הים, טיולים וימי כיף ועוד. בנוסף, כל אם קיבלה הדרכה הורית פרטנית וקבוצת הנשים הטיפולית דנה רבות בנושאי הורות.

ראוי לציין כי גם בשנה זו לא זנחנו את הקשר עם הילדים לאחר צאתם מהמקלט. חלק מהילדים שיצאו מהמקלט למגורים באזור חיפה ו/או שהו בדירת המעבר, השתתפו באופן סדיר בפעילויות ההעשרה ופנאי שיועדו לילדי המקלט.

במסיבת פורים

פרוייקט דירת מעבר

השהות של נשים וילדיהן בדירת המעבר מהווה שלב מעבר בין החיים המוגנים במקלט, לבין חיים עצמאיים לחלוטין. במהלך השנה שהו בדירת המעבר ארבע נשים יחד עם ילדיהן. במהלך תקופת שהותן בדירת המעבר, שלוש מהנשים עבדו לפרנסתן. שתיים מהן סיימו את שהותן בדירת המעבר ברבעון הראשון של 2016 ויצאו לחיים בקהילה. שתי הנשים הנוספות שהו במהלך רוב שנת 2016 בדירה, וניכר היה שעברו תהליך טיפולי ושיקומי משמעותי.

פרוייקט ייעוץ וייצוג משפטי

במהלך שנה זו, 43 מהנשים ששהו במקלט נעזרו בשירותי ייעוץ ו/או ייצוג משפטי – 34 מהן השתמשו בשירותיה של עורכת הדין שמספקת לעמותה שירותי ייעוץ וייצוג משפטי באופן קבוע, ו-9 נשים אחרות הסתייעו בעורכי דין אחרים שמונו להם ע"י הסיוע המשפטי ו/או נשכרו לפני כניסתן למקלט. נשים נוספות ששהו במקלט נעזרו בעורכת הדין שפועלת מטעם המקלט לצורך קבלת ייעוץ, שבעקבותיו לא היה צורך בייצוג משפטי.

בנוסף, עורכת הדין שלנו המשיכה בשנה זו, במסגרת הפרוייקט הנדון, לייצג 16 נשים ששהו במעון בעבר, וענייניהן המשפטיות טרם הסתיימו עם יציאתן מהמעון.

התחום המרכזי בו עוסק הפרויקט הינו תחום האישות (גירושין, משמורת, סדרי ראייה, מזונות, הכרה באבהות וצווי הגנה). במהלך שנת 2016 עו"ד מטעם המקלט טיפלה ב-19 תביעות לגירושין, 20 תביעות למזונות, 21 תביעות משמורת, 18 מקרים של הסדרת חובות, 4 מקרים של השגת אישורי שהייה.

במרבית המקרים, לאחר הליכים לא פשוטים, הנשים מצליחות למצות את זכויותיהן הנובעות מהנישואין ומהגירושין, כולל חלוקת רכוש, משמורת וקבלת דמי מזונות.

התנדבות ותרומות

בשנה זו זכינו לתמיכה גדולה מהקהילה הסובבת את המעון. ארגונים, חברות ואנשים פרטיים בחרו להתנדב ולתרום למעון ציוד, מוצרים, שירותים, פעילויות וכסף. בנוסף, כ-50 סטודנטים מתנדבים, תלמידי מחויבות אישית מביה"ס ליאו-באק, מתנדבים משירות לאומי-אזרחי ומתנדבים פרטיים פעלו במעון ותרמו רבות להעשרת הילדים ולכך שהילדים נהנו מתשומת הלב של מבוגרים מיטיבים במשך שעות הצהריים והערב.

תודות

זוהי הזדמנות נפלאה להודות לכל מי שתרמו לעשייה למען הנשים ששהו
במקלט וילדיהן:

- צוות המקלט המסור
- משרד הרווחה התומך בפעילותנו – מקצועית וכספית
- ועדת ההיגוי
- הועד המנהל
- ועדת הביקורת
- תורמים מכל קצוות הקשת – קרנות, חברות, ואנשים פרטיים
- מתנדבים ומתנדבות שנותנים את הנשמה

*"נדירות אמיתית היא כאשר אתה נותן את כולך ומרזיש שלה
לא צלח לך בדבר"*

סימון דה בובאר

אנו מקוות לזכות באמונכם/ ובתמיכתכם/ גם בשנה הקרובה.

תמיכה זו חיונית להצלחתנו להמשיך ולספק לנשים נפגעות אלימות וילדיהן
בית חם ובטוח, ולהכניס לחיים נטולי אלימות.